

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 59P/164/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222204781
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Novotná
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2023:1222204781.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou JUDr. Ľubicou Novotnou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: T. W. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. H. R. I. U. XX, X., t. č. V. XXB, X., a otca: N. H. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T.Á. X, L., o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd ukladá výchovné opatrenie maloletej Y. U., nar. XX.XX.XXXX spočívajúce v povinnosti zúčastniť sa sociálno - psychologického poradenstva, ktoré sa bude realizovať v o.z. O., I. XX, U. v rozsahu 30hodín s tým, že presný čas stretnutí určí poskytovateľ poradenstva, na dobu 6 mesiacov.
- II. Súd konanie v časti o uloženie výchovného opatrenia rodičom zastavuje.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 59P/53/2022-80 zo dňa 26.09.2022 súd začal ex offo konanie o uloženie výchovného opatrenia maloletému dieťaťu a jeho rodičom. Súd zároveň danú vec vylúčil z konania vedeného pod sp. zn. 59P/53/2022 na samostatné konanie vedené pod sp.zn. 59P/164/2022.
2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom maloletej, matky, otca, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 59P/53/2022, obsahom spisov Okresného súdu Pezinok sp. zn. 5P/66/2021 a sp. zn. 12P/18/2019, oboznámením sa so záverečnou správou občianskeho združenia O. zo dňa 01.02.2022, ako i ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:
3. Z rozsudku Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/18/2019-41 zo dňa 28.05.2019 súd zistil, že manželstvo rodičov bolo rozvedené, maloletá bola v rámci schválenej rodičovskej dohody zverená do starostlivosti otca a matka sa zaviazala platiť výživné v sume 150 eur mesačne.
4. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok na uloženie výchovného opatrenia zo dňa 25.05.2021 súd zistil, že s maloletou mali rodičia výchovné problémy (záškoláctvo, nerešpektovanie autorít, úteky z domu, krádež peňazí rodičov). Maloletá bola už dvakrát na dobrovoľnom diagnostickom pobyte. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok sa na stretnutí dňa 12.05.2021 snažil obom rodičom vysvetliť, že hlavným dôvodom prečo má ich dcéra problémy je, že je neustále vťahovaná do problémov rodičov a tiež z dôvodu nedostatočnej, resp. žiadnej komunikácie medzi nimi.
5. Zo správy Liečebno-výchovného sanatória, O. X, W.-X. zo dňa 07.04.2021 súd zistil, že maloletá pravdepodobne nedokázala emočne spracovať a vyrovnáť sa s okolnosťami rozchodu rodičov. Dané

zariadenie odporúčalo zabezpečiť pre maloletú pedopsychiatrickú starostlivosť a podpornú terapiu. Rodičom odporúčalo pomoc mediátora alebo psychológa, resp. rodinné poradenstvo alebo terapiu.

6. Zo súhrnnej správy Detskej psychiatickej liečebne, B.. C.. V., V. XXX zo dňa 09.04.2021 vyplýva, že maloletá bola vedená v ich pedopsychiatickej ambulancii, má zmiešanú poruchu správania a emotivity u disharmonicky sa vyvíjajúcej osobnosti. Maloletá vyžaduje dlhodobé pedopsychiatrické vedenie a liečbu a bolo by vhodné v mieste bydliska začať rodinnú terapiu.

7. Z uznesenia Okresného súdu Pezinok č. k. 5P/66/2021-21 zo dňa 23.06.2021 súd zistil, že maloletej a rodičom bola uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v občianskom združení O., I. XX, U. (ďalej len „OZ O.“), v rozsahu 50 hodín na dobu 6 mesiacov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.07.2021.

8. Z rozsudku Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/163/2021-31 zo dňa 29.11.2021 súd zistil, že rozsudok Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/18/2019-41 zo dňa 28.05.2019 bol v časti úpravy práv a povinností k maloletej zmenený a to tak, že maloletá bola na základe schválenej rodičovskej dohody zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2021.

9. Uznesením Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/11/2022-49 zo dňa 25.01.2022 Okresný súd Pezinok preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Bratislava II a následne postúpil vec (opatrovnícky spis maloletej) tunajšiemu súdu.

10. Zo záverečnej správy OZ O. zo dňa 01.02.2022 súd zistil, že odborné poradenstvo vykonané na základe súdneho rozhodnutia začalo v auguste 2021, pričom spolupráca sa ukončila z dôvodu uplynutia 6 mesiacov, resp. vyčerpania časovej dotácie. Stretnutia prebiehali formou osobného kontaktu v priestoroch OZ O., v prípade potreby telefonickou/online formou. Rodina sa na stretnutia dostavovala, matka bola v poradenstve aktívna, kontaktovala psychologičku a žiadala usmernenie. Maloletá s psychologičkou aktívne komunikovala, čiastočne sa riadila odporúčaniami psychologičky. Otec od začiatku uvádzal, že v poradenstve nevidí zmysel. Komunikácia medzi rodičmi bola vzhľadom na osobnostné rozdiely a negatívne ladenie najmä zo strany otca konfliktná. Rodičia majú výrazne odlišné výchovné štýly. Matka je viac usmerňujúca (režim, krúžky, doučovania), otec poskytuje maloletej viac priestoru a menej kontroly. Maloletá prejavovala ambivalentný vzťah smerom k obojom rodičom, konflikty medzi rodičmi negatívne vplývali na jej psychické prežívanie, mala tendencie popisovať udalosti podľa aktuálnych potrieb, aktuálne požaduje od rodičov striedavú starostlivosť. Medzi rodičmi pretrvávalo vzájomné negatívne ladenie, osobnostné rozdiely bránili konštruktívnej komunikácii. U maloletej pretrvávajú nespracované negatívne emócie zo zážitkov z minulosti. OZ O. odporúčalo pokračovať v psychologickom poradenstve rodiny a odporúčalo individuálne psychologické poradenstvo maloletej.

11. Otec na pojednávaní dňa 16.01.2023 uviedol, že v uložení výchovného opatrenia nevidí žiadny zmysel. Pred 4 rokmi začali chodiť na terapie ale nikam to nevedlo, chodili aj do ústavu detskej psychológie a patopsychológie, aj do OZ O.. Žiaden pozitívny posun nezaznamenal. Maloletá je u otca už 4 roky, pár týždňov bola aj u mamy, ale potom prišla naspäť a k mame sa už nevrátila. S maloletou má iba bežné výchovné problémy, také aké majú XX-XX ročné deti, žiadne poradenstvo nepotrebuje.

12. Matka na pojednávaní dňa 16.01.2023 uviedla, že maloletej OZ O. veľmi pomohol, každá dobrá rada bola pomocou, otec psychológov odmietal. Maloletá má problémy s dochádzkou do školy, triedna učiteľka volala, že má kopec neospravedlnených hodín, otca dochádzka maloletej nezaujímá. Dcéra od nej odišla, lebo vyžadovala určité pravidlá a samozrejme, že jej je príjemnejší voľný režim. Má pekný vzťah so svojim otcom a ich kontaktu nebráni, dcéra už dospelie a dá sa s ňou už aj inak rozprávať. Do mesiaca sa stretnú niekedy 1x, niekedy 4x. Je rada, že už nemá samovražedné stavy, už jej verí, chce aby bola šťastná. Maloletá s otcom si idú svoju líniu a vôbec sa s nimi nedá dohodnúť. Matka ďalej uviedla, že nevládze bojovať, keď sa dcéra rozhodne byť u otca. Myslí si, že uloženie výchovného opatrenia rodičom je zbytočné, nikdy to nebude fungovať. Výchovné opatrenie by malo zmysel pre dcéru, ženská psychologička bola dosť nápomocná.

13. Maloletá na pojednávaní dňa 16.01.2023 uviedla, že sa bála prečo je toto konanie, preto chcela prísť. S výchovným opatrením súhlasila, najlepší vzťah mala s pani U., má na ňu aj číslo, vždy sa s ňou vedela porozprávať, s ostatnými psychologičkami ani veľmi nie. Matku predtým neznášala, ale teraz ju má rada. Otec odišiel do Ž. a preto bola pridelená matke, ale keď sa vrátil, tak sa k nemu vrátila. Najradšej by chcela striedavú starostlivosť, pretože keď je u otca, tak dlho nevidí matku a naopak. Vzťah má s oboma dobrý. Do školy chodí, nechodí poza školu, niekedy sa stane, že do školy nejde, a to keď sa cíti zle alebo zaspala. Má vymeškaných asi 60 hodín a musela robiť komisionálne skúšky, ktoré urobila. Chcela by ísť za kadeta a potom na policajnú školu. Matke sa to nepáči, ale ona by to chcela robiť.

14. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 01.03.2023 uviedol, že vzhľadom na postoj rodičov nepovažuje uloženie výchovného opatrenia rodičom za účelné, avšak necháva túto otázku na úvahu súdu. Ani zo školy, ktorú maloletá navštevuje, neboli avizované nejaké problémy. Pokiaľ ide o výchovné opatrenie uložené maloletej, navrhol, aby bolo realizované v OZ O., keďže toto zariadenie maloletú pozná, za postačujúci rozsah považoval 30 hodín.

15. Otec na pojednávaní dňa 01.03.2023 uviedol, že maloletá sa nachádza v jeho starostlivosti a presťahovali sa do prenajatého domu v T. - W., kde maloletá navštevuje aj školu. Bývajú v dome jeho rodinných známych a môžu tam byť na dobu neurčitú. Trval na tom, že uloženie výchovného opatrenia rodičom nie je potrebné. Zúčastnili sa stretnutí, či už individuálne aj spoločne a pokračovali v poradenstve aj po uplynutí výchovného opatrenia asi ďalšie 3 mesiace. Osobne nevidel nejaký veľký prínos ani v poradenstve poskytovaného maloletej, ale nemal výhrady, ak jej bude poskytnuté.

16. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

17. Podľa § 37 ods. 4 zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101.html>> alebo § 48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101.html>>, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101.html>>, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

18. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

19. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa §

54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101.html>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

20. Podľa § 23 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku ak sa konanie začalo bez návrhu, súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo začaté.

21. Z pozitívneho záväzku štátu na poli ústavnej garancie a ochrany rodičovstva a rodiny, resp. rodinného a súkromného života (čl. 32 Listiny základných práv a slobôd a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) vyplýva, že súdy sú povinné zverenými procesnými prostriedkami vytvárať predpoklady pre narovnanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi, vrátane prostriedkov donútenia, ak môže takéto opatrenie viesť k sledovanému cieľu a ak je primerané.

22. Maloleté deti pre svoje slabšie právne postavenie potrebujú osobitnú ochranu a starostlivosť. Ak rodina neplní svoje funkcie, je vyžadovaná pomoc zo strany spoločnosti, t. j. v danom prípade súdu, prostredníctvom inštitútu výchovného opatrenia. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že mocenská intervencia štátu do rodiny v podobe výchovného opatrenia je namieste len vtedy, ak rodina z najrôznejších dôvodov nezabezpečuje ochranu a všestranný rozvoj dieťaťa. Rozhodujúcim je tiež princíp adekvátnosti, t. j. nachádzanie miery intervencie do rodiny v záujme dieťaťa a zároveň nachádzanie prostriedkov tejto intervencie tak, aby tieto prostriedky boli primerané s ohľadom na záujem dieťaťa i práva jeho rodičov. O zaistenie najlepšieho záujmu dieťaťa musia v prvom rade usilovať jeho rodičia. Ak by starostlivosť rodičov nevedla k náprave, až potom je možné aplikovať výchovné opatrenie v záujme dieťaťa, keďže výchovné opatrenia plnia predovšetkým ochrannú funkciu, ktorej cieľom je napomôcť navráteniu riadneho výchovného prostredia.

23. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie a po dôslednom zvážení skutkových okolností dospel k záveru, že výchovné opatrenie, ktoré bolo uložené maloletej je opodstatnené. Samotná maloletá bola v rámci konania vypočutá a na pojednávaní uviedla, že výchovné opatrenie uložené v minulosti jej pomohlo, pričom prejavila záujem o ďalšie trvanie výchovného opatrenia, taktiež OZ O. vo svojej záverečnej správe zo dňa 01.02.2022 odporúčalo pokračovať v poskytovaní odborného poradenstva pre maloletú. Na základe uvedeného, súd považoval za vhodné uložiť maloletej výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti zúčastniť sa sociálno - psychologického poradenstva, ktoré sa bude realizovať v OZ O. v rozsahu 30 hodín na dobu 6 mesiacov. Súd mal za to, že za súčinnosti odborne spôsobilého subjektu bude poskytnutá potrebná pomoc, ktorá bude mať pozitívny dopad na maloletú.

24. Súd bude sledovať výkon uloženého výchovného opatrenia vyžiadanim si správy od OZ O. s tým, aby oznámilo priebeh a výsledky výchovného opatrenia. Súd bude hodnotiť účinnosť a splnenie účelu výchovného opatrenia.

25. Súd konanie v časti o uloženie výchovného opatrenia rodičom zastavil. Vzhľadom na postoj oboch rodičov, ktorí vyjadrili názor, že výchovné opatrenie by nemalo žiadny zmysel, taktiež i vzhľadom na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, súd mal za to, že výchovné opatrenie by nevedlo k úspešnému napredovaniu. Výchovné opatrenie uložené rodičom súd teda považoval za nadbytočné, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

26. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.